

TURUN YLIOPISTO

Kasvatustieteiden tiedekunta

Tiedekuntaneuvosto 27.5.2003

Opetusnäytteiden antaminen ja opetusansioiden arvioiminen virantäytyksissä

Korkeakoulujen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä annetun asetuksen (309/93, muutos 1217/2000) 2 §:n mukaan *professorilta* vaaditaan tieteellinen pätevyys, **opetustaito** ja, jos se on tärkeää tehtävän hoitamiseksi, käytännöllinen perehtyneisyys tehtäväalaaan.

Opetustaitoa arvosteltaessa otetaan huomioon pedagoginen koulutus, opetustyössä hankittu käytännön kokemus, taito tuottaa oppimateriaalia, muut opetustoimessa saavutetut ansiot ja opetusnäyttein osoitettu opetuskyky.

Samanaikaisesti 3 §:n mukaan yliopettajalta, *lehtorilta ja yliassistentilta* vaaditaan soveltuvan tutkinnon lisäksi **hyvä opetustaito** ja, jos se on tärkeää tehtävän hoitamiseksi, käytännöllinen perehtyneisyys tehtäväalaaan.

Opettajankoulutukseen kuuluvaa *opetusharjoittelua ohjaavalta lehtorilta* vaaditaan lisäksi opetustyön teoreettinen ja käytännöllinen tuntemus.

Dosentilta vaaditaan yliopistoasetuksen (115/98) 8 §:n mukaan **hyvä opetustaito**.

KelpA:n (muutos 1068/98) 12 §:n mukaan *harjoittelukoulun lehtorin virkaan* vaaditaan **hyvä opetustaito**.

Korkeakoulun professorin (ja apulaisprofessorin) viran täyttämiseksi annetun asetuksen muuttamisesta annetun asetuksen (462/98) 9 §:n mukaan asiantuntijoiden annettua lausuntonsa ehdollepanoviranomainen voi varata hakijalle tilaisuuden antaa opetusnäyte. Opetusnäyte on julkinen.

Yliopistoasetuksen 8 §:n mukaan dosentiksi hakevan on annettava julkinen opetusnäyte, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana.

Turun yliopiston hallintojohtosäännön 36 §:n mukaan tiedekuntaneuvosto voi erityisestä syystä vapauttaa hakijan opetusnäytteen antamisesta.

Turun yliopiston tiedekuntien laitosten johtosäännön 3 §:n 6) kohdan mukaan laitosneuvosto päättää dosentiksi hakevan sekä lehtorin ja yliassistentin viran hakijan antaman opetusnäytteen hyväksymisestä.

Opetusansioista annettava selvitys

Professorin, lehtorin, yliassistentin virkojen hakijoita ja dosentiksi hakevia pyydetään opetusansioiden arviointia varten liittämään hakemukseensa lyhyt kirjallinen selostus täytettävän viran kannalta merkittävistä opetusansioista (esim. opetusportfolio) sekä suunnitelma viran tutkimus- ja opetusalan kehittämiseksi.

Selvitys opetusansioista tulee ryhmitellä seuraavasti:

1. *Pedagoginen koulutus*

- annettu/suoritettu pedagoginen koulutus
- korkeakoulupedagogiset julkaisut

2. *Opetustyössä hankittu käytännön kokemus*

- hoidetut opetusvirat
- tuntiopetus, vierailuluennot, henkilöstökoulutus
- tutkijakoulutus

3. *Oppimateriaali*

- oppikirjat ja muu julkaistu oppimateriaali
- muu opetusmateriaali
- yleistajuiset artikkelit ja muut julkaisut

4. *Muut opetustoimessa saavutetut ansiot*

- osallistuminen opetuksen suunnitteluun
- perehtyminen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön

5. *Opetusnäytteet*

- annetut opetusnäytteet

Opetusnäyte ja sen arviointi

Professorin viran hakijalle voi tiedekuntaneuvosto varata tilaisuuden antaa opetusnäyte. Opetusnäytteistä tiedekuntaneuvosto on päättänyt virantäyttöselosteessa. Tiedekunta on katsonut, että opetusnäyte on asiantuntijoiden kelpoisiksi katsomille hakijoille pakollinen ja sen yhteydessä on varattu aikaa keskusteluun hakijan työ- ja kehittämissuunnitelmista.

Dosentiksi hakevan sekä *yliassistentin ja lehtorin* viran hakijan on annettava opetustaitonsa osoittamiseksi opetusnäyte, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana. *Tiedekuntaneuvosto on vapauttanut opetusnäytteestä, mikäli hakija on antanut opetusnäytteen vastaavantasoiseen virkaan Turun yliopistossa eikä opetusnäytteen antamisesta ole kulunut yli 5 vuotta.*

Opetusnäytteet annetaan tiedekunnan dekaanin tai laitoksen johtajan määräämänä aikana. Opetusnäyte on muodoltaan luento, ellei toisin määrätä. Opetusnäytteen kesto on enintään 20 minuuttia. Hakija valitsee aiheen ja

ilmoittaa sen etukäteen. Opetusnäytteen alussa luennon pitäjä ilmoittaa luentonsa kohderyhmän. Näyte pidetään vapaasti, mutta muistiinpanoja ja opetuksen apuvälineitä voi käyttää. Tiedekuntaneuvoston tai laitosneuvoston jäsenten lisäksi myös yleisöllä on vapaa pääsy niitä kuuntelemaan. Samaa virkaa hakeneet eivät voi kuitenkaan olla läsnä toistensa näytteissä.

Tiedekuntaneuvosto arvostelee professorin viran hakijoiden opetusnäytteet. Asianomainen laitosneuvosto arvostelee dosentiksi hakevan, lehtorin ja yliassistentin viran hakijoiden opetusnäytteet. *Opetusnäytteen arvioinnissa kiinnitetään huomiota opetusnäytteen sisältöön, sen liittymiseen viran alaan ja ilmoitettuun aiheeseen, esityksen jäsentelyyn sekä esitystapaan ja tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämiseen. Opetusnäyte arvostellaan asteikolla hylätty/hyväksytty, erinomainen, hyvä tai tyydyttävä (0-3). Hylättyä opetusnäytettä ei voi korvata muilla opetusansioilla. Hylätyn opetusnäytteen antajalle voidaan varata yksi uusimismahdollisuus.*

Harjoittelukoulun lehtorin viran hakijoiden haastattelun suorittaa kolmijäseninen raati seuraavasti:

*aineenopettajana toimivaa lehtoria valittaessa tiedekunnan hallintopäällikkö, joku harjoittelukoulun rehtoreista ja oppiaineen edustajana vakinainen lehtori
*luokanopettajana toimivaa lehtoria valittaessa tiedekunnan hallintopäällikkö, harjoittelukoulun rehtori ja perusopetuksen luokkien 1-6 rehtori tai vararehtori.

Haastattelun lisäksi käytetään tarvittaessa opetusnäytettä arvioitaessa harjoittelukoulun lehtorilta vaadittavaa hyvää opetustaitoa.

Voimaantulo ja soveltaminen

Yllä olevat ohjeet astuvat voimaan heti ja ne koskevat tiedekunnan opetusvirkoja. Harjoittelukoulujen opetusvirkojen täytössä ohjeita noudatetaan soveltuvin osin.

Tiedekuntaneuvosto päättää ohjeiden soveltamisesta ja voi tarvittaessa antaa myös yksittäistä virkaa varten edellä olevasta poikkeavia tai täydentäviä ohjeita.

Teksti opetusansioista löytyy osoitteesta: <http://www.edu.utu.fi>